

# Meten van cognitieve schemas in zedendelinquenten met zelf-rapportage en impliciete associaties

Gepubliceerd: 20-01-2016 Laatste bijgewerkt: 19-04-2024

Primaire doelstellingen: (1) het ontwikkelen van valide meetmethoden door het gebruik van verschillende instrumenten (zelf-rapportage, Impliciete Associatie Tests) voor het identificeren van ITs in kinderverkrachters, pedofielen en verkrachters....

|                             |                                                     |
|-----------------------------|-----------------------------------------------------|
| <b>Ethische beoordeling</b> | Goedgekeurd WMO                                     |
| <b>Status</b>               | Werving gestart                                     |
| <b>Type aandoening</b>      | Overige aandoening                                  |
| <b>Onderzoekstype</b>       | Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen |

## Samenvatting

### ID

NL-OMON45954

### Bron

ToetsingOnline

### Verkorte titel

Metten van cognitieve schemas in zedendelinquenten

### Aandoening

- Overige aandoening

### Synoniemen aandoening

cognitieve schema's, deviante seksuele gedachten/excuses

### Aandoening

offense-supported beliefs

### Betreft onderzoek met

Mensen

## Ondersteuning

**Primaire sponsor:** Universiteit van Tilburg

**Overige ondersteuning:** FPC de Kijvelanden; Fivoor Science & Innovation

## Onderzoeksproduct en/of interventie

**Trefwoord:** IAT, Impliciete theorieën, Zedendelinquenten, zelf-rapportage

## Uitkomstmaten

### Primaire uitkomstmaten

Er zijn verschillende primaire uitkomstmaten, namelijk (1) de deelnemersscore op de ITs en de delict-ondersteunende overtuigingen zoals gemeten zal worden met de score op de QUITSO, de Molest Scale, de RMAS en de indirecte maten.

### Secundaire uitkomstmaten

De secundaire uitkomstmaten zijn de deelnemers neiging tot sociaal wenselijk antwoorden (score op de BIDR).

## Toelichting onderzoek

### Achtergrond van het onderzoek

Delict-ondersteunende overtuigingen (offense-supported beliefs) zijn gebruikelijk bij seksueel delinquenten, en dragen bij tot het aanzetten tot het plegen van seksuele delicten en beïnvloeden het risico op recidive (Ó Ciardha & Ward, 2013; Hanson & Morton-Bourgon, 2004; Helmus, Hanson, Babchishin, & Mann, 2013). Volgens de literatuur zijn delictondersteunende overtuigingen het gevolg van zogenoemde Impliciete Theorieën (ITs) die seksueel delinquenten ontwikkelen en gebruiken om grip te krijgen op hun sociale wereld, om hun keuzes te begeleiden en hun doelen na te streven (Ward & Keenan, 1999; Polaschek & Ward, 2002; Ward, 2000). Er bestaan twee types ITs voor seksueel delinquenten, namelijk (1) algemene antisociaal georiënteerde theorieën betreffende de aard van de wereld en mensen (i.e. Entitlement, Uncontrollability, Dangerous World) en (2) meer algemene middel-level theorieën gerelateerd aan specifieke personen en type slachtoffer (i.e. Children as sexual beings, Nature of harm, Women are unknowable, Women as sexual objects).

Van oorsprong worden deze ITs gemeten door middel van directe meetmethoden (zelf-rapportage), die op hun beurt echter voor methodologische vragen en twijfel zorgen. De grootste nadelen van deze vragenlijsten zijn de focus op nagenoeg alleen de middel-level beliefs (Gannon, Keown, & Rose, 2008), mogelijke respons bias (e.g., Gannon, Keown, & Polaschek, 2007; Mann, Webster, Wankeling, & Marshall, 2007) en het mogelijke onvermogen om onbewuste processen te meten (e.g., Fazio & Olson, 2003; Gawronski & Bodenhausen, 2007; Ward & Keenan, 1999).

Om deze reddten hebben onderzoeker indirecte maten ontwikkeld (constructen meten onder automatisme) waarbij participanten gevraagd worden zo snel mogelijk te reageren op stimuli die op het beeldscherm verschijnen. De basis assumptie is dat iemand sneller zou moeten reageren en minder fouten zou moeten maken indien het te meten construct overeen komt met de person zijn overtuigingen en ideeën. Sommige indirecte maten doen dit door te kijken naar de sterkte van de associatie tussen verschillende combinaties van stimulie door het vergelijken van de reactietijden (Implicit Association Task). Andere indirecte maten werken volgens het principe dat je akkoord dient te gaan met bepaalde stellingen (Implicit Relational Assessment procedure (IRAP); Relational Response Task (RRT)). Omdat het gebruik van deze indirecte maten in het forensische veld nog in de kinderschoenen staat, is het belangrijk te onderzoeken in welke mate deze testen in staat zijn ITs te meten in termen van convergente, discriminante (verschillende delinquenten, social wenselijkheid), predictive en incrementele validiteit (i.e, beter dan zelf-rapportage) in een forensische populatie.

Het doel van de huidige studie is om de gaten in de literatuur aangaande het meten van de ITs op te vullen door (1) het ontwikkelen van een zelf-rapportage vragenlijst die alle ITs meet, en (2) het vergelijken van verschillende indirecte maten.

## **Doel van het onderzoek**

Primaire doelstellingen: (1) het ontwikkelen van valide meetmethoden door het gebruik van verschillende instrumenten (zelf-rapportage, Impliciete Associatie Tests) voor het identificeren van ITs in kinderverkrachters, pedofielen en verkrachters. Secundaire doelstellingen: (1) kijken naar de verschillen in ITs tussen verschillende soorten seksueel delinquenten, (2) onderzoeken van de rol van sociaal wenselijkheid en leeftijd als covariaat

## **Onderzoeksopzet**

Een quasi-random experimenteel design zal gebruikt worden waarbij verschillende maten voor het meten van ITs (i.e., Questionnaire for Implicit Theories of Sexual Offenders (QUITSO); IAT, RRT, IRAP) van verschillende seksueel delinquenten worden ontwikkeld, onderzocht en vergeleken worden met bestaande maten (Molest Scale, Rape Myth Acceptance Scale (RMAS)). Gebaseerd op

gestratificeerde randomisatie (type zedendelinquent) en behandelsetting (Inpatient of outpatient) worden de deelnemers gevraagd deel te nemen aan gedeelte A (QUITSO, Molest Scale, RMAS, BIDR) of gedeelte B (QUITSO, Molest Scale, RMAS, BIDR, IAT, RRT, IRAP, VT) van de studie. Inpatients zullen gevraagd worden deel te nemen aan onderdeel B, Outpatient aan onderdeel A. Participanten uit de algemene bevolking zullen gevraagd worden deel te nemen aan onderdeel A en B.

### **Inschatting van belasting en risico**

De huidige studie zal bijdragen aan het verder identificeren van ITs, een risicofactor voor recidiveren van seksueel delinquenten. Verder zal de studie bijdragen aan het ontwikkelen van de constructen gebruikt in schematherapie en hierdoor mogelijk bevestiging leveren voor het gebruik van deze methode. Beide studies te samen zullen een verdure basis vormen voor de behandeling van zedendelinquenten, en hierbij het risico op recidive verlagen. Aan deelnemers zal een tijdsinvestering van 60 minuten (gedeelte A) of 1,5 uur (gedeelte B) gevraagd worden. Het invullen van de vragenlijsten en het maken van de computertaak is een niet-invasieve en veilige procedure die niet geassocieerd is met mogelijke risico's. Hoewel er een kans bestaat op enige emotionele discomfort, wordt participant voorafgaand aan het onderzoek hiervan op de hoogte gebracht en wordt de mogelijkheid om deze gevoelens te bespreken aangeboden. De onderzoekers verwachten geen serieuze negatieve consequenties voor de deelnemers aan deze studie.

## **Contactpersonen**

### **Publiek**

Universiteit van Tilburg

Prof. Cobbenhagenlaan 225  
Tilburg 5000 LE  
NL

### **Wetenschappelijk**

Universiteit van Tilburg

Prof. Cobbenhagenlaan 225  
Tilburg 5000 LE  
NL

## Locaties

### Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

## Deelname eisen

### Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)

65 jaar en ouder

### Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Sexueel delinquenten: Forensische patienten (TBS kliniek of polikliniek) die een hands-on seksueel index delict hebben gepleegd en 18 jaar of ouder zijn. ;Gewelddadige delinquenten: Forensische patienten (TBS kliniek of polikliniek) die een gewelddadige index delict hebben gepleegd in BOOG category 5-7 of 10-12 (middelzwaar geweld, wapenbezit, vermogen met geweld, zwaar geweld, doodslag, brand, level extra) en 18 jaar of ouder zijn. ;Volwassen mannen uit de algemen bevolking: 18 jaar of ouder.

### Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

Exclusie criteria zijn: andere seksuele delicten (exhibitionism, voyeurism)/ andere gewelddadige delicten, een IQ < 85 of onderwijsniveau onder MBO2, actieve psychotische symptomen en onbeperkte kennis van de Nederlandse taal in woord en geschrift. ;Voor volwassen mannen uit de algemene populatie zijn exclusiecriteria: een IQ < 85 of onderwijsniveau onder MBO2, en onbeperkte kennis van de Nederlandse taal in woord en geschrift. Participanten met een geschiedenis van enige vorm van seksueel misbruik worden streng afgeraden deel te nemen.

## Onderzoekopzet

## Opzet

|                  |                                                     |
|------------------|-----------------------------------------------------|
| Type:            | Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen |
| Onderzoeksmodel: | Anders                                              |
| Toewijzing:      | Gerandomiseerd                                      |
| Blindering:      | Open / niet geblindeerd                             |
| Controle:        | Geneesmiddel                                        |
| Doel:            | Diagnostiek                                         |

## Deelname

|                         |                       |
|-------------------------|-----------------------|
| Nederland               |                       |
| Status:                 | Werving gestart       |
| (Verwachte) startdatum: | 25-04-2016            |
| Aantal proefpersonen:   | 540                   |
| Type:                   | Werkelijke startdatum |

## Ethische beoordeling

|                     |                        |
|---------------------|------------------------|
| Goedgekeurd WMO     |                        |
| Datum:              | 20-01-2016             |
| Soort:              | Eerste indiening       |
| Toetsingscommissie: | METC Brabant (Tilburg) |
| Goedgekeurd WMO     |                        |
| Datum:              | 01-03-2016             |
| Soort:              | Amendement             |
| Toetsingscommissie: | METC Brabant (Tilburg) |
| Goedgekeurd WMO     |                        |
| Datum:              | 12-07-2017             |
| Soort:              | Amendement             |
| Toetsingscommissie: | METC Brabant (Tilburg) |

## Registraties

## Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

## Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

## In overige registers

| Register | ID             |
|----------|----------------|
| CCMO     | NL55030.028.15 |